

"Addicció a Internet"

Autor: Ferran Roig et. altri (Decembre, 2005)

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ – L'ADDICCIÓ A INTERNET	1
2. CONTINGUTS	1
2.1. L'ADDICCIÓ A INTERNET	1
2.2. INTERNET A LA SOCIETAT	2
2.3. TRASTORNS PROVOCATS PER AQUESTA ADDICCIÓ	3
2.4. OPINIÓ MÈDICA SOBRE LA PATOLOGIA	3
2.5. RISCOS EN L'ÚS D'INTERNET	4
2.6. SÍMPTOMES	4
2.7. COM ADONAR-SE SI S'ÉS ADDICTE	5
2.8. POSSIBLES CURES I SOLUCIONS	5
2.9. TEST AVALUANT LA DEPENDÈNCIA	6
2.10. NORMES PER EVITAR L'ADDICCIÓ A INTERNET	7
3. CONCLUSIONS	7
4. TREBALL DE CAMP	8
5. MAPA CONCEPTUAL	12
6. PER SABER-NE MÉS	13
7.1. LLIBRES	13

1. INTRODUCCIÓ – L'ADDICCIÓ A INTERNET

Aquest passat 25 d'octubre ha sigut el *Dia d'Internet*, s'ha anunciat a tots els mitjans, els polítics s'han omplert la boca d'Internet, des de tots els mitjans de comunicació ens han facilitat dades de l'ús d'Internet a Catalunya i l'estat espanyol, sembla que no arribem a l'alçada dels països més avançats d'Europa, per això els governs de l'Estat i de la Generalitat s'han compromès a fer un esforç perquè la xarxa pugui estar en totes les escoles i la majoria de llars. Les entitats financeres oferiran microcrèdits per posar les noves tecnologies a l'abast de tothom. Aquesta podríem dir que és la situació social de la xarxa en aquests moments a casa nostra. A tots ens sembla bé l'actitud que ha pres tothom davant de les noves tecnologies.

Però pensem que per altra banda cal que s'informi a la societat dels perills que correm davant de l'ús abusiu d'Internet. S'hauria de determinar el que és l'addició a Internet (no totes les persones tenen els mateixos paràmetres per l'addició) i les seves conseqüències: pèrdua de contacte amb el món real «Google ergo est», manca de relació amb la família i amics, deixar els nens a casa amb l'ordinador o la consola en lloc d'ocupar-nos de les seves activitats. Un tema molt important és la facilitat d'adaptació que tenen els petits a les noves tecnologies, que deixa els més grans fora de joc i trenca l'esquema de l'ordre familiar preestablert, és a dir el nen sap més que els pares, aquí es produeix un buit de poder que provoca una crisi a l'estructura de la família.

2. CONTINGUTS

2.1. L'ADDICCIÓ A INTERNET

En principi no creiem que Internet "per se" generi addicció. Pensem que hi ha persones amb característiques addictives i amb mancances de tipus personal, afectives o socials, que troben a Internet una manera de expressar o satisfer el seu "jo".

Quan aquestes persones van substituint el seu món real per el virtual fins arribar a:

- *Ser incapaços de desconnectar-se de la xarxa.*
- *Arribar a tenir problemes físics derivats de les hores continuades de connexió. (no dormir, problemes de visió, d'esquena...)*
- *Deixar de complir altres compromisos per continuar connectat.*
- *Abandó de la higiene personal (estan en un món virtual, i no els veuen).*

- Les relacions amb la família, amics, treball ... fora de la xarxa ja no satisfan.

Aleshores podem assegurar que estem davant d'un cas d'addicció a Internet.

Podríem establir tres tipus d'addicció:

a) Software, els que estan interessats en cercar a la xarxa qualsevol tipus de programa per poder incorporar-lo al seu ordinador.

b) Els que és passen el dia connectats el xat relacionant-se amb altres internautes.

c) Els que ja pateixen addicció als jocs, i a la xarxa la desenvolupen encara més.

Segons les darreres estadístiques hi ha un al voltant d'un 8 % d'addictes entre els usuaris de la xarxa. En aquest treball mirarem de confirmar aquesta situació mitjançant les dades que recollim en l'enquesta penjada en el fòrum.

2.2. INTERNET A LA SOCIETAT

La influència de l'era digital en la societat actual sobrepasa qualsevol referència en la història de la informació. No es tracta d'una tendència consumista més. Les voracitats consumistes plantegen hàbits, la societat de la informació també, però amb repercussions més àmplies. Potser el seu impacte es reflecteixi en la conformació d'una societat post-capitalista que influeix en les persones d'una forma molt diferent.

Potser no hauríem d'analitzar tant on es dirigeix, les repercussions, la tercera ona, la tecnologia i els seus avenços... Sens dubte ve per quedar-se i esbrinar com ha influït és important, però precisar sobre la seva pròpia capacitat de desenvolupament i la seva capacitat endògena d'avançar també. Pot parlar-se d'un vessant del consumisme més, però pot i ha d'emprendre's la seva capacitat per incrementar en tots els ordres l'atenció als ciutadans, els seus drets i les seves obligacions recolzats amb poderoses eines de comunicació.

Internet és una de les paraules més anomenades en els últims temps pels qui s'aproximen a la tecnologia o a la informàtica. Internet reuneix un gran conjunt de denotacions i connotacions, d'acord als grups d'usuaris, i als serveis canviants i en contínua evolució, amb més de 200 milions d'usuaris a tot el món, s'ha convertit en el mitjà de comunicació més estès en tota la història de la humanitat. És el medi on es desenvoluparà **L'EXTITUCIO TOTAL**.

Constitueix una font de recursos d'informació i coneixements compartits a escala mundial. És també la via de comunicació que permet establir la cooperació i col·laboració entre gran nombre de comunitats i grups d'interès per temes específics, distribuïts per tot el planeta.

És possible trobar tota classe de programari per a una gran varietat de computadores i sistemes operatius, poden consultar-se els catàlegs de les biblioteques més importants del món, accedir a bases de dades amb els temes més diversos i transferir còpies dels documents trobats, és possible visualitzar i copiar arxius d'imatges amb fotografies de tot tipus o reproduccions de quadres, poden fer-se coses com conversar a temps real dues persones, separades per milers de quilòmetres de distància, poden comunicar-se per mitjà d'Internet escrivint a la computadora. Internet està canviant la forma de comunicar-nos «la missatgeria» en forma electrònica deixant enrere l'ús de medis com el fax i el telèfon. La forma de fer publicitat com una competència electrònica. Els grans canvis que sorgeixen en els negocis o empreses amb l'arribada d'Internet, ja que totes estan buscant en cas de ser més rendible i competitiva al menor cost. L'educació amb els nous esquemes d'ensenyaments; Aules, Biblioteques i Llibreries Virtuals amb oportunitats de seguir estudis. La gran varietat de serveis a què es pot aplicar aquesta eina. Indagar els efectes en els comportaments de les persones. Aspectes negatius que ronden per Internet: Hackers i pornografia infantil

2.3. TRASTORNS PROVOCATS PER AQUESTA ADDICCIÓ

En aquesta addicció psicològica hem de tenir en compte que el problema es desenvolupa en un entorn virtual i per tant defuig les normes de les addiccions que es produeixen en el món real. En principi no té les conseqüències de trastorns físics provocats per addiccions químiques (drogues, alcohol, tabac ...), encara que un dels seus trastorns principals té a veure amb el **SON**: la manca de dormir per poder estar connectat, sobre tot durant la nit ja que de dia es tenen altres activitats, pot donar lloc a cansament i debilitació general de l'organisme, manca de concentració ...

En varis estudis també apareix la **depressió** com a causa d'addicció a Internet. Si bé no està ben delimitat si és causa o efecte d'aquesta addicció.

Un estudi de Kraut i cols. (1998) sobre l'impacte d'Internet a les llars va determinar que el gran ús de la xarxa provocava una disminució de la comunicació entre els membres de la família, disminució del seu cercle social i un increment de la soledat i la depressió. Segons Pratarelli i cols. (1999) la soledat i la depressió augmenten l'ús de la xarxa i de l'ordinador, i això comporta una major soledat i depressió. Així s'explica la conducta compensatòria mitjançant la qual la activitat dels usuaris augmenta a mesura que augmenta el seu sentiment de incomunicació.

El mitjà virtual en què es desenvolupa l'addicció porta a trastorns psicològics negatius: **Canvis d'humor, ansietat** per la lentitud de la connexió, per no trobar el que es busca a la xarxa ..., **irritabilitat** en cas d'interrupció i **incapacitat per apagar el sistema que s'ha convertit en l'únic focus de la nostre atenció**. Tot això arriba a provocar un aïllament total dels àmbits, familiar, laboral i social en general.

2.4. OPINIÓ MÈDICA SOBRE LA PATOLOGIA

Els psiquiatres i psicòlegs han desenvolupat unes teories sobre l'addicció a Internet molt coincidents. L'opinió generalitzada és que es tracta d'una addicció amb les mateixes conseqüències psíquiques que les addiccions químiques i amb algun trastorn físic que pot tenir uns efectes menors que els de les addiccions químiques.

Els factors de risc que poden fer una persona addicta a Internet són:

- **Introversió**
- **Baixa autoestima**
- **Timidesa**
- **Alt nivell de cerca de noves sensacions**
- **Fantasia sense control**
- **Dispersió de l'atenció**
- **Sentiments d'insuficiència**
- **Por a la desaprovació social**
- **Depressió i ansietat**
- **Altres addiccions químiques o psicològiques anteriors**

El primer pas per una bona teràpia és reconèixer que s'és addicta. Després cercar l'ajuda necessària per portar a terme la teràpia que indiquin els professionals en cada cas, segons s'estableixi el grau d'addicció i que pot ser la següent:

- *Reduir la connexió a 1 o 2 hores.*
- *Recollir el correu només un cop al dia i acompanyat d'altres persones.*

-
-
- No connectar-se en hores de dormir.
 - No pensar en qüestions relatives a la xarxa quan no s'està connectat.
 - Conèixer i evitar els estímuls que individualment ens porten a conductes addictives.
 - Controlar l'ansietat, la depressió i les actituds conflictives.
 - Assolir l'equilibri entre els deures i els desigs.

2.5. RISCOS EN L'ÚS D'INTERNET

En els altres punts de l'índex s'enumeren gairebé totes les situacions de risc que poden portar a l'addicció a Internet. Ara bé, Internet no crea addicció "per se" són alguns individus que són addictius, Internet senzillament es converteix en un mitja perquè aquests individus puguin desenvolupar les seves addiccions del tipus que siguin. Diem doncs que, com a totes les addiccions, els riscos estan en els trets d'identitat de les persones: hi ha persones que poden estar connectades moltes hores i no pateixen addicció i n'hi ha que amb 1 o 2 hores ja es poden considerar addictes, per fer una comparança és el mateix cas que l'alcoholisme, hi ha persones que poden veure molt en determinades circumstàncies i no ser alcohòlics perquè poden prescindir de l'alcohol, i en canvi d'altres amb un consum més moderat no en poden prescindir i esdevenen alcohòlics. Creiem que l'ús d'Internet amb excés en moments puntuals no comporta un risc especial d'addicció. De fet establir l'excés d'ús ja seria complicat, degut a la presència cada cop més habitual de la xarxa en els diferents aspectes de la nostra vida. Com a conclusió: **els individus que han patit o pateixen altres addiccions, en l'ús d'Internet tenen una situació de risc per desenvolupar-les encara amb més força o crear-se'n de noves.**

2.6. SÍMPTOMES

Un símptoma és una senyal o un indicati de que s'està produint una malaltia. Els símptomes inclouen canvis orgànics reveladors de la malaltia o d'una fase d'aquesta.

El fet de ser addicte (en aquest cas a Internet) és considerat com malaltia. Per tant, com a qualsevol altre malaltia, l'addicció a Internet, també té uns símptomes. Els més importants i els que es solen donar més entre la població que la pateix és la privació del son, ja que se sol navegar més durant la nit que durant el dia. Normalment també comporta l'abandonament de les obligacions i afeccions, centrant així tota l'atenció en el fet d'estar connectat a la xarxa.

Entre un dels símptomes que també es troben baralles entre familiars i amics per culpa de l'ús d'Internet i d'estar tant temps connectat. És a dir, comporta una extrema irritabilitat quan s'és interromput mentre es navega.

Aquesta addicció també pot anar acompanyada de pensaments constants en Internet, fins i tot s'arriba a somniar amb el fet de navegar per la xarxa i amb les diferents activitats que Internet té al seu abast. Tot això que s'està comentant provoca en el malalt una incapacitat de control d'ell mateix i el fet de no poder controlar les hores que es passen davant la pantalla. En alguns casos s'arriba a descuidar la pròpia salut com a conseqüència de l'ús incontrolat de la xarxa i es redueixen les hores que es dedica a l'exercici físic.

Cal comentar, però, que un dels símptomes que més ens ha cridat l'atenció és el fet d'arribar fins i tot a renegar del treball i de les obligacions personals com ara: la família, els amics, els estudis...

Podem adonar-nos d'aquesta manera de la quantitat de símptomes que provoca aquesta malaltia i de què fins i tot pot canviar a una persona la seva manera d'actuar o de ser fins el punt d'aïllament d'aquesta persona vers la societat i el que l'envolta.

2.7. COM ADONAR-SE SI S'ÉS ADDICTE

Si dediques més de 30 hores del teu oci a navegar cada setmana per Internet, et passes moltes hores davant l'ordinador, sents l'impuls de connectar-te al entrar a casa, descuides relacions personals que abans et resultaven satisfactòries i queden ressentides, perds hores de son, parles amb el teclat o a la pantalla li dius coses, no pots controlar el temps que passes connectat o pateixes ansietat quan no estàs a la xarxa... Pensa-t'ho! Pots tenir problemes greus d'addicció a Internet!!!

Per tal de detectar el problema qualsevol dels internautes pot realitzar a la mateixa xarxa un o varis tests que l'indicaran el grau d'independència que pateixen. Aquests tests ajuden a persones que no s'adonen que poden tenir o problema o bé que han notat un canvi en ells mateixos però no saben el per què.

Per la doctora Kimberley Young, per exemple, respondre afirmativament a cinc o més d'aquestes preguntes es ja una senyal d'alarma:

1. Té fantasies del que succeeix a la xarxa encara que no estigui connectat?
2. Sent la necessitat d'estar cada cop més temps connectat per obtenir la mateixa satisfacció?
3. Ha intenta en va controla, reduir o detenir l'ús d'Internet?
4. Se sent inquiet, malhumorat, deprimat o irritable quan l'ordinador va lent o no pot accedir a Internet?
5. Es queda connectat més temps del que havia planejat, encara que perdi hores de son?
6. Ha patit la pèrdua d'alguna relació significativa, en el treball, l'escola/la universitat, o algunes oportunitats socials degut a Internet?
7. Ha enganyat a la seva família per ocultar la magnitud del seu ús d'Internet?
8. Utilitza Internet com una eina per evadir-se dels problemes o per amagar algun tipus de malestar (ansietat o depressió)?

És important saber que moltes vegades una persona no pot ser conscient de què té un problema, i en aquest cas, greu. És per això que els tests dels que hem parlat anteriorment els poden fer pensar i reflexionar sobre el fet de ser un possible a la xarxa. És important, però que en el moment que la persona s'adoni de la malaltia es deixi ajudar.

2.8. POSSIBLES CURES I SOLUCIONS

La dificultat més important per realitzar un tractament està relacionat amb la negació de l'addicte a Internet vers el problema. De la mateixa manera que en l'alcoholisme, l'addicte a Internet ha de comprendre primer que té un problema i comptar amb suficient motivació per buscar ajuda.

Moltes persones creuen que l'única manera de superar l'addicció a Internet és tallant el mòdem o llençant l'ordinador. Però això no serveix de molt, més encara si tenim en compte que Internet és una eina productiva. L'important és trobar un equilibri entre l'ús educatiu o laboral i la resta d'usos i activitats.

El model del tractament és similar al que s'utilitza amb altres addiccions. La clau està en identificar les situacions que fan que l'ús es transformi en no controlat i re-aprendre un ús moderat.

A diferència d'altres addiccions (com l'alcoholisme), però, l'addicció a Internet no requereix l'abstinència per portar una vida saludable.

Les claus per superar aquests tipus de dependències passa per solucionar els problemes de base, fomentar la comunicació familiar, restablir la confiança amb la família i els amics i acceptar la imatge corporal, que sol ser un dels factors que més contribueixen a l'addicció.

Les tècniques que es poden utilitzar en casos d'abús a Internet són:

Control d'estímuls: establir límits en el temps de connexió.

Exposició en viu amb prevenció de respostes: els subjectes han d'exposar-se davant l'ordinador apagat o usat per altres persones sense poder utilitzar-lo durant el temps que es cregui oportú.

Oferir conductes gratificant alternatives: promoure altres conductes gratificants al subjecte.

Solució de problemes específics: s'han de controlar aspectes relacionats amb l'abstinència com: l'ansietat, la depressió i els conflictes interpersonals.

Creació d'un nou estil de vida: promoure un equilibri adequat entre els deures i els desitjos.

Entrenament en Habilitats Socials.

Reestructuració cognitiva: de totes aquelles creences irracionals i desadaptatives rellevants en el trastorn.

Preservació de recaigudes: si no és possible una abstinència total cal ensenyar a la persona a usar Internet de forma controlada

Si aquestes tècniques no fan efecte es proposen un conjunt d'estratègies de tractament, com per exemple: marcar horaris que pugui induir a la sensació de control. Deixar l'aplicació més problemàtica per l'addicte. Fer pensar al pacient sobre tot el que ha deixat de fer per culpa d'Internet. Entrar en grup d'ajuda, inclòs en teràpia familiar.

Cal recordar, però que l'addicció a Internet pot tractar-se només d'un símptoma o d'un trastorn secundari. En aquests casos el tractament específic per aquestes disfuncions ha de ser adaptat al medi en el qual es produeix.

2.9. TEST AVALUANT LA DEPENDÈNCIA

Hem parlat abans en el punt 2.7., quan parlàvem de com adonar-se si s'és addicte a la xarxa, dels tests que poden indicar el grau de dependència que es pateix. Un d'aquests qüestionaris és el preparat pels psiquiatres espanyols Alejandro Fernández Liria y Lourdes Estévez que has d'omplir tres test, el primer en referència a l'Addicció a Internet. Si la valoració que s'obté està entre els valors 0 i 3 estarà considerat com que no té problemes, en canvi, si la puntuació està entre 4 i 6 es considera un usuari de risc, però si els valors entre els que es troba són el 7 i el 9 es considera un usuari amb problemes d'addicció. Després d'haver omplert aquest primer test s'ha d'omplir el segon, que s'anomena qüestionari de conductes relacionades i per últim el qüestionari de personalitat

Si entrem a <http://www.netaddiction.com> trobarem un altre test (exposat al punt 2.7) preparat per Kimberley Young. En el que es valora la quantitat d'afirmacions que fem a les preguntes formulades. Si són més de cinc haurem d'estar alerta per què podem tenir problemes d'addicció.

2.10. NORMES PER EVITAR L'ADDICCIÓ A INTERNET

En principi, tal i com ja hem comentat, navegar per Internet és una activitat d'oci, una forma de comunicació, d'obtenir informació, però el problema sorgeix quan aquestes activitats es realitzen compulsivament i per omplir el temps perquè d'aquesta manera es genera una relació de dependència amb aquesta eina.

Dues variables indiquen el grau de dependència: el temps dedicat i el motiu d'ús. Respecte el temps, és excessiu si dificulta les relacions amb la família i amb els amics i impedeix dedicar el temps necessari a estudiar, treballar o a desenvolupar activitats necessàries per portar una vida normal.

He de reflexionar doncs quan Internet no s'utilitza tant per comunicar-se, informar-se o entretenir-se sinó per omplir un temps de buit, perquè no se sap què fer, es sent un insatisfet i no es disposa d'altres alternatives per omplir el temps.

Normalment parlem en termes d'addicció quan l'activitat ens dona alguna cosa més que un simple hobby o consulta. Com a via d'escapament per alterar un estat d'ànim. Quan aquest ús d'Internet no és adaptatiu es pot començar a parlar de trastorn.

Fixant-nos en tot això que hem comentat podem dir que la norma principal per evitar l'addicció a Internet és la de controlar el seu ús, d'aquesta manera controlant sempre el temps de connexió i l'ús que en fem d'aquesta eina, aprofitant-la doncs com a mitjà de cerca, de comunicació... però mai per matar el temps lliure, ja que considerem que hi ha moltes coses importants a fer per estar desaprofitant el temps i aïllant-te del món... et donem una idea?... queda amb un amic per fer un cafè o posat a parlar una estona amb la família. No et sembla?

3. CONCLUSIONS

De tot lo exposat anteriorment podem concloure que Internet és més aviat un mitjà per les addiccions i no és addicctiu en si mateix. El que si genera són noves addiccions: exposades en **el punt 2.1 de l'índex**, *apartats a i b*. Sobretot la *b*, el xat permet els individus generar un jo virtual ideal o desenvolupar diferents personalitats al mateix temps, amagats a la xarxa, i en la interacció d'aquestes personalitats és pot generar una nova mena d'addicció. En l'apartat *c* del mateix punt fem esmena del caràcter de mitjà d'Internet, per desenvolupar més les addiccions que ja es pateixen. En tot el punt 2 del índex, oferim la nostre visió de com és poden detectar i corregir les addiccions mitjançant Internet.

Com a conclusió podem dir que hi ha un 50% o més de individus amb problemes d'addiccions (alcohol, drogues, tabac, ludopatia ...) que són una població de risc dins de Internet. Mitjançant les nostres dades de les enquestes de l'aula podem justificar un 8/10 % d'addicció dintre de la xarxa.

A partir del treball realitzat el nostre grup ha pogut arribar a unes conclusions prou clares i concretes. La més important és que Internet genera addicció si la persona que l'utilitza té característiques addictives i mancances de tipus personal, afectives o socials. Aquestes persones utilitzen Internet amb la intenció de expressar o satisfer el seu jo. per tant Internet no crea addicció, sinó que som les persones les que ens fem addictes.

Amb això estem dient que hi ha individus addictius que troben en Internet un mitjà per poder desenvolupar les seves addiccions del tipus que siguin. El fet de ser o no addicte a Internet no ve delimitat per una quantitat d'hores, sinó pel fet de poder prescindir o no d'Internet quan no el pots utilitzar per qualsevol motiu. És per tant que concloem que l'ús d'Internet amb excés en moments puntuals no comporta un risc especial d'addicció.

Com a conclusió també cal dir que els trastorns més importants que provoca aquesta addicció són: la alteració del son i en alguns casos la depressió. El que provoca també és una manca de comunicació amb les persones del voltant quan l'atenció només en concentra en el que és Internet. Hem de concretar doncs, que pot portar a l'aïllament social. La norma principal per evitar caure en l'addicció a Internet és controlar el seu ús, el temps i la utilització que en fem d'aquesta eina, ja que el que també hem pogut observar és que sí que hi ha pàgines que estimulen dita addicció. Hem de pensar, doncs, que tot i que l'utilitzem no podem deixar de banda tot el que ens envolta: família, feina, amics...

4. TREBALL DE CAMP

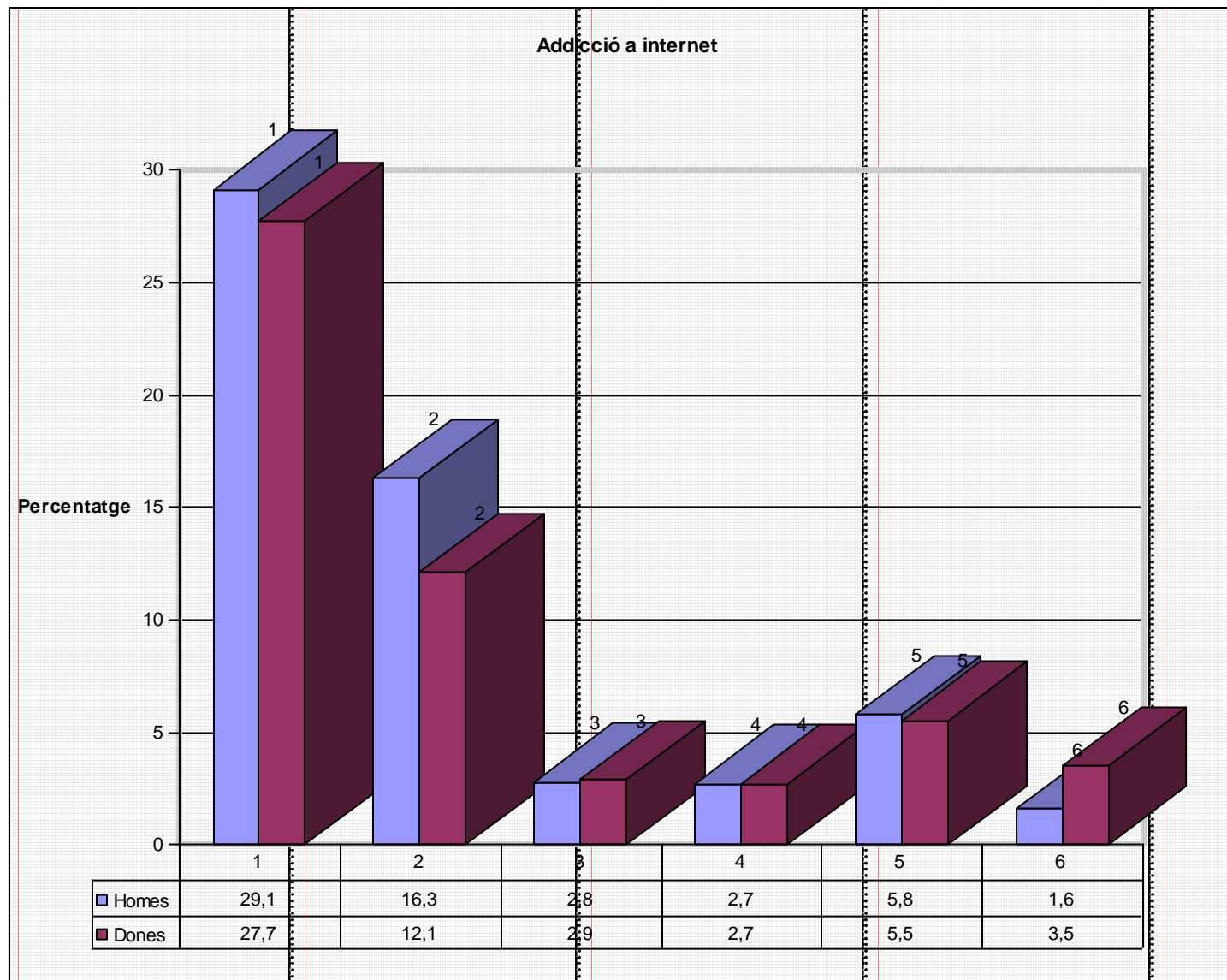
El nostre grup de treball pretén estudiar l'addicció existent en Internet, analitzant els perfils i les diferents variables (edat, sexe, hores connexió ...) que conformen aquesta nova psicopatologia. Aspectes tractats en el treball de camp i definició dels grups d'estudi: **GRUP 1:** homes **GRUP 2 :** dones.

- **Observació 1:** Edat
- **Observació 2:** Hores setmanals connectats a la xarxa.
- **Observació 3:** Creus que són millors o pitjors les relacions del xat (0-10).
- **Observació 4:** Quina manera creus és millor conèixer la gent (0-10).
- **Observació 5:** Forma part internet del teu programa diari (0-10).
- **Observació 6:** Han conegut en persona algú del xat. Quants?

El tractament de les dades del treball de camp es va fer mitjançant l'Excel i els resultats obtinguts han estat els següents:

		observació1	observació2	observació3	observació4	observació5	observació6	TOTAL
Homes								
	Subjecte 01	18	6	5	6	5	1	23
	Subjecte 02	42	9	4	4	6	3	26
	Subjecte 03	36	16	8	8	5	2	39
	Subjecte 04	21	13	3	2	6	0	24
	Subjecte 05	26	8	4	3	8	0	23
	Subjecte 06	29	3	1	1	4	6	15
	Subjecte 07	18	28	0	0	3	3	34
	Subjecte 08	37	35	0	0	10	0	45
	Subjecte 09	41	29	0	0	4	0	33
	Subjecte 10	23	16	3	3	7	1	53
	Mitjana Grup 1	29,1	16,3	2,8	2,7	5,8	1,6	15
	Màxim	42	35	8	8	10	6	32
	Mínim	18	3	0	0	3	0	53
	Moda	18	16	0	0	5	0	23

Dones							
Subjecte 01	23	15	3	3	5	2	28
Subjecte 02	26	16	1	2	7	11	37
Subjecte 03	22	7	3	2	4	9	25
Subjecte 04	45	3	1	1	6	0	11
Subjecte 05	22	5	2	2	6	2	17
Subjecte 06	24	13	6	5	2	6	32
Subjecte 07	35	7	8	8	7	2	32
Subjecte 08	18	12	2	2	6	1	23
Subjecte 09	29	25	2	2	8	1	38
Subjecte 10	33	18	1	0	4	1	24
Mitjana Grup 2	27,7	12,1	2,9	2,7	5,5	3,5	26,7
Màxim	45	25	8	8	8	11	38
Mínim	18	3	1	0	2	0	11
Moda	22	7	1	2	6	2	32
Mitjana Total	28,4	14,2	2,85	2,7	5,65	2,55	20,85
Màxim Total	45	35	8	8	10	11	53
Mínim Total	18	3	0	0	2	0	11
Moda	18	16	3	2	6	1	23

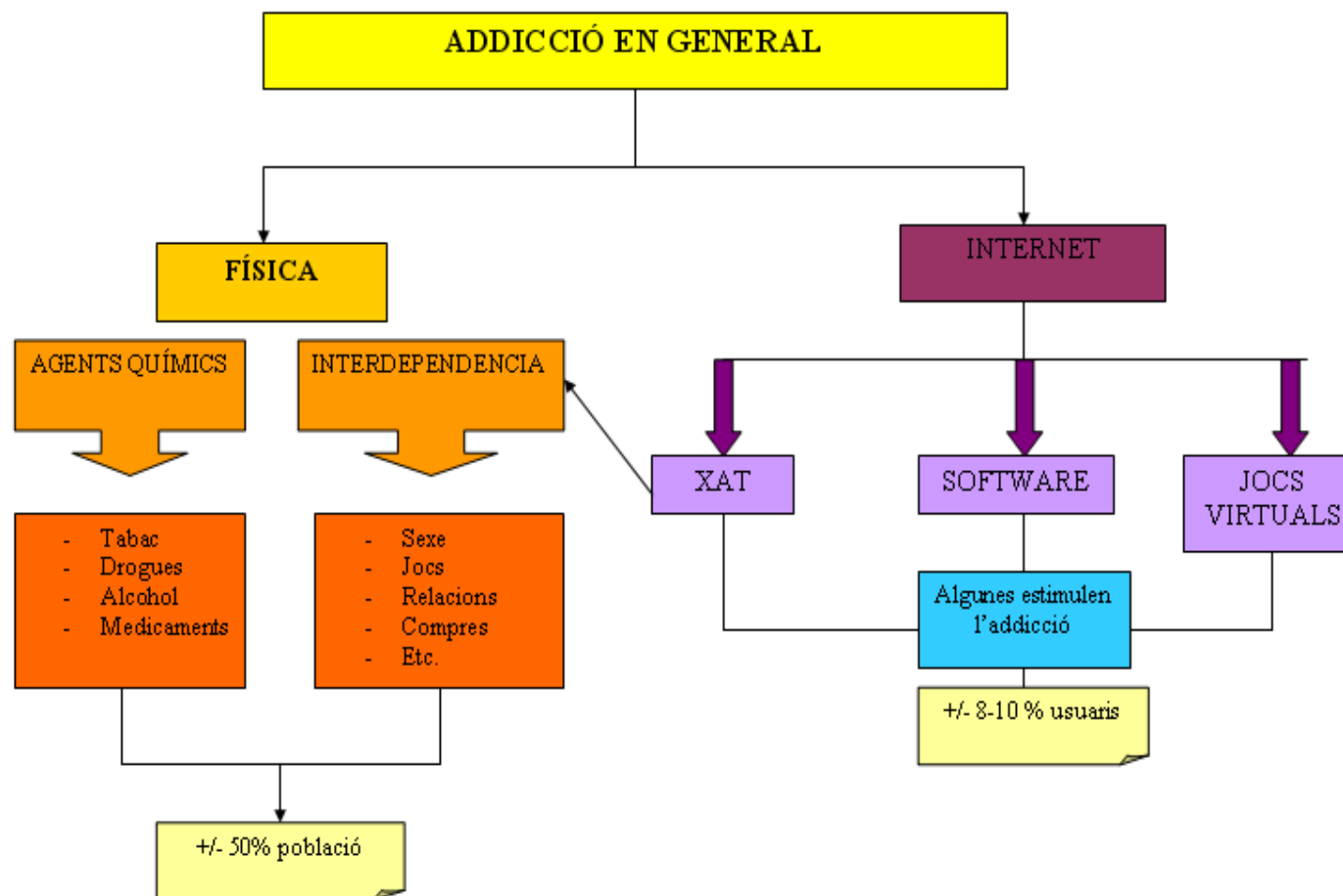

Resultat de l'estudi

camp

Aquesta gràfica ens
La mitjana de
 Les **6 observacions** en
Grup: 1 o 2.

5. MAPA CONCEPTUAL

6. PER SABER-NE MÉS

Libres

¿Adicciones sin drogas? Las nuevas adicciones ... E. Echeburua - Ed. Desclée - 1999

Las nuevas adicciones Jean Adès - Michel Lejoyeux - Ed. Kairos - 2000

Virtual Addiction D.N. Greenfield Oakland - New Harbinger Publication - 1999.